

Tybosnak

En brønd skred sammen
FORTALT AF ADOLF HANDRUP

Så wit æ hòwwer, war e i ne'tenhunder-å-jèn',
kjéld:kå:ster¹)Jens Peter Rasmussen wa we å kå:st en
kjéld: fur Ajs Kræn i Wi:sby. Han wa nowwed så'n en
teng' som fæm'ten al: ne'r, da han wa begynd' åm'e
før:mèj:de - å så skrèj e kjéld: sam'mel åm' ham!

Dæ bløw' en wèl:dig hu:l, fur e jow'r wa e't ant end
grùkhs å så'nd. Hwis de skrèj' me:r, wa dæ fà:r fu:r, te de
sku tå e stòw:hus mæj. Dæ bløw wær:løs²) sænd buj ætter
Jèspær Aj:sen i Hèl'tbørre, dæ wa en gammel fuld'befå:ren
kjéld:kå:ster. Dæ wa jo hwèr'ken tèlefón' hèller bikhler,
så dæ gik lång' tikh, far Jèspær han nowwed dærøw' er.

De wa en stu'r støk ar:bed å go i gång' mæj fu jèn'
mand', men Jèspær war en stærk å øwed sli:der. Han ga sæ
te' å gråw ne'r te den sølle mennesk, dæ wa bløwen
begråw'en. E ar:bed gik rask fræ' e hå'nd. Dæ wa willig
hend'er nåk te' å hèjs spand: òp å kør å' e wèj. De-hæ'r de
spu:res³) jo snå' r, å æ'tersom e tìmer gik, bløw dæ
sammelt en he'l masse mennesker før å sìkh po' e. E
Be'te-Ku:en war ind: we e kjømend i Wisby-o'e ætter en
kræmerhus brø:sokker⁴) po e wèj' dærøw' er. E pulitikh
war' der fu:r å hòld òr'den å hòld e tèl:-sku:ere å: e wèj',
så'n te e ar:bed ku go'e uhindere.

Dæ bløw hint stu:r las tæm'mer we kjømend Le:gind i
Wisby-o'e te å styw å'e mæj, æ'tersom Jèspær fæk grawed
sæ længer i længer ne'r. De bløw aw'ten, å di mot hòld:⁵) i
nu:r tìmer, så Jèspær ku fo hwikhlt sæ let, inden han tow
fat ijèn.

De war bløwen ùkhd po e aw'ten e då'e æ'ter. Jèspær
håd slèt håwt, så han wa we' å wær ù:kør. Så hòld:t han
li:mø't i en spå:stek å stow' hel styw'. Han tø't, han håd
hø'r en ly kh ne:r fræ e kjèld:. Han lå:sæ ne'r po hans

knæ'er å ròb't, al: de han kund: "Jèns Peter!" - Å så kam'
dæ wèr'keli en ly kh dæne:r fræ'e. Dæ wa skikh en ond'er,
Jèns Pe'ter war i lyw:, å de war' dær aller jèn, dæ håd
ræ'nt mæj.

No kam dæ me:r fà:rt å syste'm øwer e ar:bed. Fòlk
stow' liså tæt i en lång' ræ'k. Når di tow imu:d en spand
så'nd, så skyw't di mæ en tåm' spand'. Jèspær wa me:r
foseg'tig mæj, te dæ e't sku rassel me:r jow'r ne'r. Di
nowwed ne'r te e mand', å han wa lòwwen, men han stow
å drèjed liså stèl: mæ hans hu'e, for e så'nd wa næjsten ò'p
we hans mond'. Dæm: rammer, han brogt te' å styw å'e
mæj, håd lisom lawed en lòwt øw'er ham, så e jow:r-skrèj
håd e't ramt ham, men e så'nd wa æ'terhå'nd roj:n⁶)ne'r
åm' ham.

De fò:st, di gjow:, war å hèjs en glas mjèlk ne'r te ham,
å da han håd fot nøj å dre'k, bløw dæ sòt en ku:r-ne'g ne'r
øwer hans hu'e. Dæn' sku hòld e så'nd wèk, å dæn' ku han
ånd: igjèmmel. No war e e't ant end en øjbleks så'g å fo
ham frikh. Æ war' dær, da di fæk ham òp, å da wa der liså
manne mennesker som te en almend'elig mar'kend. E
dògter å e pulitikh war der. De wa menætsf:er han bløw
bor ind' i e hùkhs. Han wa u-skaj', men fokom'en, å hans
ho'r wa bløwen hwikh. Han håd wæt løwen begrawe i
sèjs-å-træd:we timer - han trowed, han håd sòt der i ò't
daw:.

Jèspær så: sinhæn "Å gråw en mand" frikh å en kjèld:
dæ æ skréj:n sam'mel, de æ engen konst, men å fo ham
løwwen òp, de æ en mirakel."

Forklaring: : = lang lyd, ' = stød.

(Kilde: Historisk Årbog for Thy, Mors og V. Hanherred 1978, side
125-127).

¹ *Kjeld:* kilde, brønd. *kå:st* = kaste, grave.

² *Wær:løs* = hastigt.

³ *Spures* = spurgtes, rygtedes.

⁴ *Brø:sokker* = brystsukker, bolsjer.

⁵ *hòld:* = standse.

⁶ *roj:n* = rundet, løbet.